СЕНТЯБРЬ 17
воскресенье
1939 он
№ 215 (2915)
Сэн 10 мунгэ

БVХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М Обкомой ба БМАСС Р-эй Верховно Соведэй Президиумай ОРГАН.

Aradzonoi dunda agitacioonno xydelmeriiiji yrgeer delgeryylxe

SSSR-ei Verxoovno Soveedte, sojuuzna ba avtonoomno respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyydte hungaltanuudai yjele, partiina ba partiina bişe agitaatornuudai gigaantska aarmi bolbol hungaltanuud deere kommuniistnuud ba partiina bişenyydei staalinska bloogoi kandidaaduudai ilaltiin tyløø aradzoniiji agitiirovalan, Leenin-Staalinai paartiin hunguuliiin lozonguudiiji toiruulan tedeniiji xgsaaza, tedenei dunda bolşeviig xydelmeri jabuulhan baina.

Hunguuliiin kampaaniiin yjede tuilagdahan agitacioonno xydelmeriin yrgen dalaisiiji zarim partiina organizaacanuud byxeryyleegyi. Zonoi dundaxi ene xydelmeri zarim gazarnuudta ţyriş untaşoo. Ene xadaa ton ixe dutamag geeşe. Mynøø, azalşadai depytaaduudai niutagai soveedyydte hungaltanuudai dyteleze baixada, ene dundalnuudiiji usadxaxaa serъeznoor oromoor sag boloo.

Xynzonoi dunda agitacioonno xydelmeriiiji yrgedxexiin tulada, hunguuliiin uçaastoguudai baiguulgiiji xylieexe xereggyi, hunguuliiin zakoonoi johoor, ede uçaastoguud bolbol hunguuliiin urda tee 50 xonogoi xozom bişe sag soo baiguulagdana. Mynøø agitacioonno-propagandiistska xysenyydiiji, eneenei urda teexi hunguuliiin uçaastoguud deere bixa xeregtei.

Manai oronoi azalşad bolbol sojuuzna respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyydei seessinyyd deere abtahan, azalşanai depytaaduudai niutagai Soveedyydte hungaltanuud tuxai Polozeenide jixe honirxol gargana. ...o baigaa hunguuliiin kampaaniiji emxidxelge xadaa SSSR-ei Verxoovno Soveedte sojuuzna ba avtonoomno respyyblikenyydei verxoovno soveedyydte hungaltanuudai ... inxihee byri sloozno baina. ...tonoomno respyyblikenyydei ...zdaanuud bolbol negendoxojor soveedte depytaaduuji hungaxa baina: dereevnidei xynzon seelъske ba ...onno soveedyydte, goorozon—raioonno (raioonno baaritai gooroduudta) ba goroskoi soveedyydte. Ooblastъ...udta negendoro gurban depytaaduudiiji hungaxa baina: ...nuudai zon—seelъske, raiono ba oblastnoi soveedyydte. Avtonoomno ooblastъnuudbaihan graazdanuud bolbol depytaaduudiiji negendoro hungaxa baina: seelъske zonud—seelъske, raioonno, oblastnoi ba xizaarai soveedyydte, gorodoi zon—raioonno, goroskoi, oblastnoi ba xizaarai soveedyydte. Ooblastъnuuda gaduur, yşøø ookruguudxizaarnuudta, ookrugai terbori deere baihan hungag... bolbol 5 depytaaduudiiji negendoro hungaxa baina: seelъ..., raioonno, okruznoi, oblast... ba xizaarai soveedyydte. Go...ovaaniiin ene gurimiiji hun...şad byxende oilguulaxa xeregtei.

Hunguuliiin uçaastog deerexi agitaator bolbol øøriingøø xydelmeriiji gansal azalşadai depytaaduudai niutagai soveedyydte hungalta tuxai Polozeeniiji oilguulgaar xizaarlaza ...axagyi ba xizaarlaxaş johotoi baina. Zon xadaa øøriinøø honirxohon asuudalnuudta ...ba oilgostoi xariuu abxa johotoi. Leningraad goorodoi Vasiliiostrovsko raioonoi 39-dexi hunguuliiin uçaastogai agitaator nyxer Şvecoovoi statъjaa ende ...jaxan „Praavdada" tolilogdohon baina. Şvecoov bolbol ...sxoorondiin baidaliiji zondo ...guuldag, antireligioozno teemeer leekcenyydiiji xedeg tu...gaa xelene. „Bidener bolbol, nyxer Şvecoov bişee,—paarti praviitelъstviin togtoolnuudiiji zondo oilguuldag, bolzo ...gaa sobiitinyydiiji xodo xe... ygedeg, manai oronoi istoriin aldarta ydernyydtei tedeniiji taxil bailgadag bainabdi. ...taatornuud xadaa paartiiin XVIII sjeezd ba CK-gei maiska pleenymei togtoolnuud tuxai, SSSR-ei Verxoovno Soveedei Seessinyydei xydelmerinyyd tuxai zondo xeleze ygene".

Ynexøørøø, byxii zon xadaa SSSR-ei Verxoovno Soveedei eelzeetebişe IV seessiin istoriiçeska togtoolnuudta, germaanska-poolъsko dainda, manai oronoi oborooniiji saaşadaa şangadxaxiin tulada soveed praviitelъstviin abza baigaa xemzeejabuulganuudta jixe honirxol gargana. Agitaatornuud bolbol manai exe oronoi xysende etigeliiji soveed xyn byxende tyryylegşe, seessiin byxii togtoolnuudiiji yrgeneer oilguulan xøørexe johotoi.

Hunguuliiin kampaaniiin yjede xynzon bolbol yderbyri agitaatoriiji gertee xaraza zanşaşoo. Agitaatornuud xadaa xynzontoi jixe tanil bolhon, hungagşa byxeniiji hain medexe bolhon baina. Bolъşeviig agitaator xodol iime baixa johotoi. Agitaator bolbol bolzo baihan sobiitinuudta, zişeelxede, ulasxoorondiin baidalda øørøø xysed oilgozo jadagşad byxende sag soonъ jireze tuhalxa johotoi. Xerbee promilişlennostiiin xydelmeri tuxai, xydøø azaxii tuxai, xudaldaan tuxai asuudalnuudiiji asuugaahaanъ, agitaator bolbol „ene xadaa azalşadai depytaaduudai niutagai soveedyydte hungaltanuud tuxai Polozeenide xabaatai bişe" geze xariuusaxa johogyi. Tere xadaa manai promilişlennostiiin urgalta tuxai, promilişlenno produukciin, tereen soo yrgen xereglelíin tovaarnuudai ba ediee xooloi produuktnuudai urgaza baigaa objoom tuxai tovaaroborood tuxai øørøø medexe ba xeleze şadaxa baixa johotoi.

Jevroopodo xojordoxi imperialiis dainai hyzeren baigaa ysloovinuud soo, Leenin-Staalinai sesen paartiaar xytelberilegdegşe, manai oron bolbol socialiis baiguulaltiin byxii froontnuud deere naidamtai hainaar azallaza baina. Miirei aşagtuhiiji xereglen, soveed arad bolbol øøriingøø oboroonno xyseşadaliiji byxezyylen, jamarşhaa daisanda soxilto ygexøør belen baina.

Hyylei yjede partiina organizaacanuud agitaatornuudai tooji oloşoruulza baina, gebeş, tedenei xydelmerinyyd yşøøl dutamag baina geze niutaguudhaa abtahan medeenyyd xaruulna. Agitaatornuudai oloor tomilogdohon tuxai Moskvaagai zarim raioonuudta xelsene, teed edeeneinъ toonъ RSFSR-ei Verxoovno Soveedte hungaltiin yjiinxihøø ysøøn baina. Moskvaagai soveedske raioonno Soveedei tyryylegşiin ende hajaxan „Praavdada" bişehenei johoor bolxodoo, ene raioondo 500 agitaatornuud xydelmerilze baina. Teed, SSSR-ei ba RSFSR-ei Verxoovno Soveedyydte hungaltiin yjede Soveedske raioondo 4 miangan agitaatornuud baihan jym! Moskvaada ba bişeşji gooroduudta hunguuliiin uçaastoguud deerexi xydelmeri ton aaliaar jabuulagdaza baina. Xynzonoi dundaxi agitacioonno xydelmeriin udxaşanar tuxai jyrenxii xøøreldøøn olon gazarnuudta yşøø bolhoorşji haa, xereg, azalanъ xøøreldøøn, rezoliyyce xojorhoo saaşaa mynøødøø xolo oşoogyi baina. Eneeniiji teseze jaabaş bolxogyi!

Xynzon xadaa bolъşeviig agitaatornuud, doklaadçiguud, xøøreldøøşed, gazeed unşagşadiiji xylieeze baina. Mynøø agitacioonno xydelmeriiji byxii xemzeegeerenъ yrgedxexe xeregtei. Byxii partiina organizaacanuud ba tereenei xytelberi doro jabaa partiinabişe aktiivai olontooto aarmi bolbol xaa-xaanagyi ba yder byri tuilai jixe ba galxamşag xydelmeri jabuulxa—bolъşeviig ygiiji maassada abaaşaxa johotoi.

(„Praavdiin" tyryy bişeghee).

XYDØØ AŽAXIIN XYDELMERINyyDIIJI—TARIAA XURIAALGA, NAMARAI TARILGIIJI—ZyBØØR ZOXILDUULXA!

MTS-yyd BA KOLXOOZUUDAI MOLOTIILKONUUD SYYTKEDEE 20 ÇAAS XYDELMERILXE JOHOTOI

Bolъşeviig xytelberi eregdene

Bolъşeviig erxim xytelberihøø amzaltanuud duldiidadag. Xaana xytelberilegşedenъ hainaar xytelberiineb, tende azalanъ amzaltataigaar jabadag. Tende—brigaada, agregaaduudanъ erximeer xydelmerildeg, ynder deede bytøøsenyyd, erxim soloto xynyyd elbeg baidag. Iime xytelberilegşedtei organizaacanuud ba kolxoozuud tyryy huuriaa aldadaggyi.

Gadna, xaana xytelberilegşedenъ muugaar xydelmerilneb, tende xeregenъ xelegşeheenъ algasadag. Uşaranъ, tedener xadaa øøhediingøø ujalgada xaişa xeregeer, xariuusalgagyigøør xandadag, şuxala xeregiiji sag soonъ erximeer bytøølgede, dyyrgelgede hanaagaa tabidaggyi baina. Eneende zişee bolgon, nyxer Nefeetъjeviiji abaad yzeje.

Nyxer Nefeetъjev xadaa yngeregşe xabar, Xezengiin MTS-iin direektoroi xydelmeride debzyylegdehen jym. Tereenhee xoişo niieexenşji sag yngerebe. MTS-iin azaliiji haizaruulxa byxii argabaidalnuud bii baigaa. Teed, mynøø MTS-iinъ nidonin zileingeel janzada baihaar: sentiaabriiin 10-da, traaktorna xydelmerinyydeinъ plaan miil 40,8 proc. dyyrgegdeed baina. Ende maşiinna-traaktorna paarkanъ ton xangaltagyigøør xereglegdene, olonxi traaktornuudanъ yninei seberlegdeegyi. Mexaanig nyx. Matveejev K. bolbol kolxoozuudta, brigaadanuudta ailşanda adaliaar jabadag, traaktornuudai xydelmeriiji şalgadaggyi, tergenhee buudaggyi. Nyxer Matveejev xadaa traktoriistnar, kombainioornuudta şuxala tuhalamza yzyylengyi busaşadag.

„Traktoriistnuud" geze fiilъmiiji xarahanaigaa hyylde, traktoriist nyx. Matveejev iigeze xelebe—„manai olonxi traktoriistnuud xadaa maşiiniingaa ereltiiji, ydereigøø noormiiji dyyrgedeggyi. MTS-iin xytelberilegşed, xydelmeriimnai dyyrgeltiiji şalgaxaşji jym bişe daa". Myn, MTS-iin direekce xadaa kombainioornuudai xydelmeride tuhalamza yzyyldeggyi ba uçaastoguudiiji beledxexe ba zoxistoi ysloovinuudiiji xangaxiin tula xemzee abdaggyinъ tuxai kombainioor nyxer Paavlov xelebe.

Ynexøørøøşji, tus MTS-iin direekce xadaa kombainioornuud, traktoriistnuud ba busad xydelmerilegşedelgøø hanamzanuud, signaalnuudiiji xaraada abdaggyi, maassatajaa bata barisaagyi baina. Direektor nyxer Nefeetъjev ba tereniiji politiçeske talaaranъ orologşo nyx. Ziikin gegşed ujalganuudaa beje bejendee xajalsadag. MTS-iin xabaata kolxoozuudta, traaktorna brigaadanuudta agitacioonno-maassova xydelmeri ton xangaltagyigøør jabuulagdana.

Byxii kolxoozuudtanъ xaniin gazeed gargagdadaggyi, gadna, agitaatornuud bii geze saarhan deere bişegdenxei aad, xarin tedenerenъ agitacioonno-maassova xydelmeri jabuulnagyi.

Ede bygediin rezyltaadta, Xezengiin MTS xadaa xamaghaa geegdezel baina. Endexi kolxoozuudta urgasiin xuriaalga udaaruulagdaza baina. Sentiaabriiin 10-nai medeenei johoor, tariaa xadalganъ yşøø dyyrgegdeedyi (83 proc). hyrilelge ba soxilgonъ haatanxai. Gadna, MTS xadaa namar-ybelei remoontno kampaanida beledxeze exileedyi, pomeşçeeninyydenъ belen bişe, eldeb şuxala instrymeentnyydeer dutamag baina.

BKP(b)-ein Xoriiin aikoom ba Narkomzeemei zyghøø zoxixo xemzee abxa ba konkreetne tuhalamza ygexøør boloo.

Daşa Lubsaanav.

RESPYYBLIKE DOTOR TARIAA XURIAALGIIN XYDELMERINYYDEI JABASA TUXAI BMASSR-ei NARKOMZEEMEI MEDEE

1939 on, sentiaabrъ 10.

AIMAGUUD	Dyyrgeltenъ proceenteer		
	Tariaa xadalga	Kombain. xuriaalga	Soxigdohoninъ
Zakaaminai	99,8	0,5	0,4
Zediin	99,3	24,6	6,7
Kabaanskiin	94,6	70,9	14,3
Bargazanai	94,3	20,0	14,7
Tynxenei	94,1	54,6	21,5
Biçyyrei	89,7	63,6	22,8
Xiaagtiin	89,5	52,3	12,9
Tarbagatain	85,9	57,9	12,3
Jaruuniin	85,2	57,2	16,7
Xoriiin	84,7	41,4	20,4
Ulaan-Ydiin	76,0	46,7	24,2
Muxar-Şiberei	72,6	58,3	24,4
Selengiin	72,0	55,0	22,1
Xoito-Baigalai	44,8	—	—
Bauuntiin	—	—	—
Xamta	86,8	51,1	17,7

BMASSR-ei Narkomzeemei sentiaabriiin 10-ai medeenei johoor, tariaa xadalga 86 proceent, kombainova xuriaalgiin plaan oroidoo 51,1% dyyrgegdeed baina. Gadna, xuriaagdahan plooşçadiiin 14,7 proceentenъ hyrilegdehen ba 17,7 proceentenъ soxigdohon baina.

Mynøø, Zediin, Zakaaminai, Tynxenei, Bargazanai ba Kabaanskiin aimaguud tariaa xadalgiiji dyyrgeze baina. Zygøør, Selengiin (BKP(b)-ein aikoomoi sekretaarъ nyx. Dorziijev, aimgyisedkoomoi tyryylegşe nyx. Ajuuşeejev), M.-Şiberei (BKP(b)-ein aikoomoi tyryylegşe nyx. Piisarev, aimgyisedkoomoi tyryylegşe Budazabee) ba Ulaan-Ydiin Priigorodno raioonuud xadaa xuriaalgiiji oroituulza, udaaruulza baina. Zakaaminai aimag bolbol xadalgajaa 99,8 proc. dyyrgehenşji haa, soxilgojoo exileegyi şaxuu (0,4%) baina.

„Avangaard" kolxooz ba terenei xytelberilegşed tuxai

Mynøø, sag oroi boloo, xezeeşji sahan orozorxixodoo bolxo. Gebeşji, Priigorodno raioonoi, Kalioonovskiin selъsoveedei, „Avangaard" kolxooz ba terenei xytelberilegşed (tyryylegşenъ nyx. Kalioonix I. I.) bolbol tariaa xuriaalga, soxilgo, natuuroplaata tuşaalga, oovoşçonuudai xuriaalga g. m.—jaabaşji xoişoluulza bolxogyi xydelmerinyydiiji tahalduulxiin ajuulda xyrgøød baina.

Ene uşarliiji eliryylxiin tula, faaktnuudta xandaja.

Tus kolxooz bolbol tariaa xuriaalgiingaa yiledberiiin plaaniiji tabixadaa, xuriaalgiin xydelmerinyydiiji 11-12 ydernyydte dyyrgexeer xaraalaa hen. Kolxoozoinъ 621 gektaar tariaalangai 240 gektaariijinъ Ivolgiin MTS bolbol doogovoroigoo johoor, kombainaar xuriaaxa baigaa. Plaanaa tabixadaa, ene kolxoozoi xytelberilegşed bolbol „1939 onoi tariaa xuriaalgada ba xydøø azaxiin produuktnuudiiji beledxelgede beledxel tuxai" SSSR-ei SNK ba BKP(b)-ein CK-gei togtooliiji bydyyligøør xazagairuulhan baina. Uşaranъ, deeredursagdagşa togtool soo, tariaa xuriaalgiiji exilhenhee xoino 3-5 xonood tariaagaa soxizo exilxe geze sexe xelegdebeşji haanъ, tariaa soxilgo tuxai, gyrende tariaa tuşaalga tuxai pyynktnyydiiji plaandaa oroidooşji xaraalaagyi baina.

Ene kolxooz bolbol selъsoveedeigee, XVII partsjeezdiin neremzete kolxooztoi xezee-negete socialiis doogovor batalhan aad, terenee ogto martazarxihan ba negeşji şalgaagyi baixa jym. Brigaadanuud, zvenoonuud ba kolxoozniguudai dunda socialiis sorevnovaani, agitacioonno-maassova xydelmeri delgeryylegdeegyi. Agitaatornuudta tomilogdohon, D. Kalioonix, Byyrkov gegşed SSSR-ei Verxoovno Soveedei eelzeetebişe IV Seessi tuşaa nege zaniaati yngergehen bolood le, eneegeeree xizaarlahan baina. Xarin, agitgryyppiin xytelberilegşed Petyxoov xadaa pooli deere negeşji garaagyi. Kolxoozniguudai dunda oilguulamziin ba gegeerelei xydelmerinyydei xangaltagyigøør jabuulagdahan deerehee, azalai disciplíiniiji xazagairuulxa, xydelmeride garxagyi g. m. faaktnuud yzegdene.

Ede bygede dutuudundanuudanъ xydelmerinyydei jabasada jixeer haad uşaruulna. Aavgustiin 19-de tariaa xuriaalgada 9 zaatkanuud garhan aad, ene hariin 10 boltor oroidoo 267,5 gektaar xadahan, terenei 197 gektaariinъ ujagdahan ba 67,5 gektaariinъ somogdohon baina. Eneenei şaltagaaniinъ elite: xydelmeriøø plaanova bişeer jabuulna, azalaa zybøør emxidxeegyi, xynyydei ba texniçeske xysenyydee byrin elsyyleegyi. Zapaas çaastъnuudiiji sag soonъ beledxeegyi deereheenъ, zaatkanuudanъ sag yrgelze ebderedeg ba xydelmerigyi baidag baina.

Gadna, Ivolgiin MTS-iin nege kombain (kombainioorонъ B. Jendoonov, traktoriist Byrkoov) bolbol aavgustiin 29-høø xoişo, tus kolxoozoi pooli deere „xydelmeriløø" neretei aad, oroidoo 37 gektaar xuriaagaa. Ene xadaa jixenxi sagtaa ebderenxei baidag jym. MTS-iin direekce ba staarşa mexaanigai zyghøø ene agregaadta tuhalamza ton xangaltagyigøør yzyylegdene,

Tus kolxoozdo tariaa xuriaalgiin xydelmerinyydei xangaltagyigøør jabuulagdahanda, Ivolgiin MTS baga bişe zemetei. Jyyb gexede, „Avangaard" kolxoozoi tariaa xuriaalgiin plaaniiji batalaxadaa, ton xaişa xeregeer, xariuusalgagyigøør xandaza, xeden olon dutuunuudtaigaar batalhan baina.

C. Oçiirov.
D. Lubsaanov.

ZURAG DEERE: Jevdomeevske priiskiin erxim staxaanovec tuladaa, priiskiin erxilegşeer debzyylegdehen nyx. P. M. Çiirkin (baruun garhaa) uçaastogaa tuşaaza abza baina. (Petroovoi foto).

Xonxoloin MTS-te damzuulgiin Ulaan tug

Hajaxan, Narkomzeemei ba Vostoogdoxi MTS-yydei Sojuuzai Obkoomoi damzuulgiin Ulaan tugiiji respyyblikiin tyryy MTS-te olgoxo tuşaa ziyriiin zasedaani bolbo.

Ziyriii xadaa respyyblikiin MTS-yydei traaktorna paark bolbol ene zilde yngeregşe zileixihee muusa xydelmerilze baina geze temdeglebe. Xerbee, yngeregşe zilde ene yjede traaktorna xydelmerinyydei plaan 62,5 proceent dyyrgegdehen baigaa haa, ene zilde oroidoo 53,5 proceent dyyrgegdeed baina.

Ilangajaa, Bargazanai (direektoronъ nyx. Teliaatnikov), Sagaan-Uhanai (direektoronъ nyx. Abraamov), Yşøøtiin (direektoronъ nyx. Iilъçenko), Sajantiin (direektoronъ nyx. Asiyyk) MTS-yyd muugaar xydelmerilze baina. Myn tereşelen, Çesaaniin, Selendyymiin, Xezengiin, Xiaagtiin ba Toriiin MTS-yyd bahal xangaltatai bişeer xydelmerilne.

Yiledberiiin silei plaaniiji 86,1 proc. dyyrgeed, 15 xysetei nege traaktor byxenøør 453 gektaar gazariiji xaxalaad baihan, Xonxoloin MTS (direektoronъ viistavkede xabaadagşa nyx. Soobolev) xadaa respyyblikiin MTS-yydei dunda negedexi huuriiji ezelne. Kabaanskiin (direektoronъ, SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad nyx. Kyrbaatov) ba Gaşain (direektoronъ nyx. Zaicov) MTS-yyd myn le muubişeer xydelmerilne.

Myn, zarim MTS-yyd xadaa namarai paar xaxalalgiiji ba steernde lyşçeeni xelgiiji sag soonъ jabuulxiin tula anxaralaa tabidaggyi, tereniiji xeregseedeggyi baihiijinъ ziyriii temdeglee. Respyyblike dotorxi MTS-yydei xabaatai kolxoozuudta tariaa soxilgo hulaar jabaza baina. Olonxi MTS-yydte sloozno molotiilkanuudanъ xydelmerilnegyi, demii baina, morin molotiilkanuudanъ xereglegdenegyi.

BMASSR-ei Narkomzeemei ba Vostoogdoxi MTS-yydei Sojuuzai Obkoomoi damzuulgiin Ulaan tug xadaa Xonxoloin MTS-te bariuulagdaba. Damzuulgiin Ulaan tugiiji abalgada Kabaanskiin MTS—negedexi kandidaadaar, Gaşain MTS—xojordoxi kandidaadaar toolegdobo.

РЕСПУБЛИКА ДОТОР НАМАРАЙ ТАРИЛГА БА НАМАРАЙ ПАР ХАХАЛАЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭ

1939 он сентябрь 10.

Аймагууд	Дvvргэлтэнь процентээр	
	намарай тарилга	намарай пар хахалалга
Бичурай	114,2	—
Ярvуның	108,6	—
М-Шибэрэй	100,0	2,2
Тарбагатайн	89,1	2,6
Кабанскын	76,4	—
Хорин	76,3	—
Тvнхэнэй	76,3	5,1
Загарайн	72,5	1,0
Баргажанай	33,8	1,8
Кяхтын	18,0	0,2
Селенгын	8,9	—
Улан-Удын	—	0,3
Баунтын	—	—
Хойто-Бэйгалай	—	—
Зэдын	—	—
хамта	76,1	1,4

* * *

Namarai tarilgiiji jabuulxa bolzor yni yngerøø. Gebeş, manai respyyblikiin kolxoozuudta terenei plaan sentiaabriiin 10-da 76,1% dyyrgegdeed baina. Ilangajaa, Bargazanai, Zakaaminai, Xiaagtiin ba Selengiin aimaguud namarai tarilgiiji jixeer udaaruulza baina. Bargazanai aimag xadaa xamta 1000 gektaar tarixa plaantai aad, BMASSR-ei Narkomzeemei sentiaabriiin 10-nai medeenei johoor, miil 338 gektaartanъ tarilga xebe. Selengiin aimag oroidoo 12 gektaarta tariaa.

Namarai tarilgiin, gyrenei plaan zaabol dyyrgegdexe johotoi. Namarai tarilgiiji xeregseexegyi, tooxogyi tendeenciiji butasoxizo, tereniiji oiriin ydernyydte dyyrgexe şuxala.

HIUTAGUUDDAXI AŽALŞADAI DEPYTAADUUDAI SOVEEDYYDTE HUNGALTADA BELEDXEL

Artiistnuud—agitaatornuud

Niutaguuddaxi* Soveedyydei oorganuudta hungaltada beledxel xadaa manai Buriaad-Mongol Respyyblike dotor yrgeneer jabuulagdaža exilee.

Sentiaabriiin 7-noi yder, Buriaad-Mongoloi kolxooznosovxoozno teaatrai 15 artiistnuud, ordenonoosno režissioor nyx. Geniinov tyryytei, Bauuntiin aimag oşobo. Tedener xadaa konceert ba busad honin naadanuudiiji xaruulxatajaa xamta, Bauuntiin aimagai azalşadai—eveenkenyyd—anguuşadai dunda, Staalinska Konstituuca, niutaguuddaxi ažalşadai depytaaduudai Soveedyydte hungaltiin Polozceni tuxai agitacioonno-maassova xydelmerinyydiiji, totorxoilon xelebel, doklaad, zaniaati, xeereldee g. m. xydelmerinyydiiji yrgeneer jabuulxa baina.

Muxar-Şiberei aimagai tyryy agitaatornuud — komsomoolьcuud bolbol niutaguuddaxi Soveedyydei oorganuudta hungaltada beledxelei xydelmeriiiji yrgen dalaisatalgaar jabuulža exilee. Ende, 200 agitaatornuud—komsomoolьcuud xadaa agitaatornuudai seminaarnuudiiji dyyrgeže garba. Tiigeed, tus aimagai ažalşadta, hungaltiin Položeeniiiji taniisuulža bainad.

Ene aimagai Kiirovei neremžete kolxoozoi 4 agitaatornuud—komsomoolьcuudai xehen zaniaatinuud deerenь, tyryyşiin yder 350 hungagşad xandaba. Myn, „Noovaja Žiizni" ba „Kraasna Znaami" kolxoozuud'a bolhon xeereldeenyydte 300-300 xynyyd—kolxoozniguud xamtaraa.

Zygeer, zarim kolxoozuudta agitacioonno-maassova xydelmeri ton muusa tabigdanxai baina. Tiime tula, tyryy agitaatornuud — komsomoolьcuudai agitacioonno xydelmeriiin ooped ba meetodiiji byxil agitaatornuudta damžuulan ygexenь partiiina ba komsomoolьsko organizaacanuudai xyndete ujalganь bolno.

B. An.

Hungagşadai dunda sag yrgelže xydelmerilxe

Manai respyyblikiin xeden miangan agitaatornuud xadaa yrgen maassa hungagşadai dunda xydelmerilže, ažalşadiiji hungaltiin Polozeenitei ba busad şuxala materiaalnuudtai taniisuulna, bolьşeviig agitaaciiji yrgeneer jabuulna. Agitacioonno-maassova xydelmeriiji amžaltatalgaar jabuulalga partiiina, komsomoolьsko ba profsojuuzna organizaacanuudai bojevoi zorilgonь myn.

Gebeş, zarim partiiina organizaacanuudai xytelberilegşed bolbol xeregei nygeede taliiji xysed anxaraldaa abnagyi. Todorxoilon xelebel, nileed olon agitaatornuudiiji tomilood, tedeende uçaastogiinь daalgaad, eneegeeree, byxil xydelmeriee xizaarla jag uşarnuud yzegdene, iime stiiliin xydelmeri xadaa agitacioonno xydelmeriiin mynee yjiin ereltiiji oroidoosji xangaxagyi baixahaa gadna, hungalta tuxai agitacioonno-maassova xydelmeriiji sag yrgelže, gynzegii udxataigaar jabuulalgada haad uşaruulxa baina.

Burkopsojuuzai dergedexi partiiina exin organizaaca (partkoomoinь sekretaarь nyx. Maşaanov) bolbol 42 agitaatornuudiiji tomilon, tedener jamar uçaastogta (№ 16 uçaastogta) xydelmerilxiijinь zaaža ygehen baina, zygeer, tede agitaatornuudaigaa jamaraar xydelmerilže baihiijinь, jamarnuud asuudalnuudaar xedii daxin zaniaati, xeereldee xehiijinь todorxoigoor medexegyi baixahaa gadna, agitaatornuudta şuxala tuhalamža ba zaabari ygenegyi, xydelmeriijinь şalganagyi.

Hunguuliin uçaastog deerxi baidaliinь todorxoilon xelebel, agitaatornuudiinь hungaltiin uçaastogta oroi xamta 2 daxin oşohon baina. Zygeer, zaniaati, xeereldee xeegyi, xarin „emxidxelei" asuudalnuudiiji şiidxelgeer gy, ali tus uçaastogai hungagşadai spiisog, toojinь abalgaar a, xydelmeriee xizaarlaba. Gadna, agitaatornuudanь uçaastog deere bultaaa bişe, ton yseenxinь oşohon baina. Žişeelxede, tyryyşiinь oşolgodo—miil 19 agitaatornuud, xojordoxidonь—14 agitaatornuud oşohon baina.

Eneegeer bolxodo, hungaltiin № 16 uçaastogai hungagşad—ažalşadai dunda agtacioonno maassova xydelmeriiji jabuulalga—xysed exileedyi bolno.

Burkopsojuuzai dergedexi partiiina exin organizaaca bolbol zoxixo viivod xeže, bolxojoo baigaa hungaltanuud tuşaa agitacioonno-maassova xydelmeri yrgeneer jabuulgiiji xangaxa ujalgatai.

C. Dor.

ERXIM INICIATIIVA

Zediin aimagai, Deede Burgaltain somonoi, Saxijaanovaagai neremžete kolxoozdo 181 xynei sostaavtai sag-zuuriin brigaada emxidxegdeže, socialiis malažalda gereltei ba dulaan ybelželge beledxelgiin xydelmeri jabuulagdahan baina. Ene brigaada xadaa 6 çaasai torşo soo xydelmerilen, 918 kybmeetr bagtaasatai—yxerei ba tugalai bairanuudiiji seberlebe, Myn kanaav maltaža dyyrgee,

Gombo Şagdarai.

РЕСПУБЛИКЫН МТС-vvдэхи ТРАКТОРНА ХVДЭЛМЭРИНVVДЭЙ ПЛАНАЙ ДVVРГЭЛТЭ ТУХАЙ, БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭ

1939 он сентябрь 10.

МТС-vvд	дvvргэлтэнь процентээр: хахалhань	дvvргэлтэнь процентээр: комбайнова хуряалга
Хонхолийн	87,8	57.6
Кабанскын	77,7	70,6
Гашайн	75,1	45,5
Кэрэнэй	77,7	47,5
Бага-Хуналиин	72,1	60,6
Селенгын	68,7	77,7
Курбиин	67,7	66,7
Ехэ-Кудариин	66,8	51,3
Тvнхэнэй	66,7	59 1
Тарбагатайн	65,5	57,9
Окино-Ключиин	6[illegible],2	67,3
Хориин	55,3	50,5
Ново-Брянскын	51,1	39,5
Иволгын	50.8	46,7
Бичурай	50,1	63,9
Эгэтын	47,8	4[illegible],2
Итанцын	46,0	48,3
Кяхтын	44.5	113,6
Хэжэнгын	40,8	56,9
Сагаан-Yhанай	38,7	40,0
Yчетын	35,7	[illegible]0,7
Чесанын	33,9	17,3
Селендумын	33,0	14,7
Саянтын	28,8	14,5
Баргажанай	26,5	23,5
Закаминай	23,2	—
Ториин	22,0	—
Хуйтэнэй	5,4	19,3
Хамта	55,7	49,7

TRAAKTORNUUDIIJI XYSEDØØR XEREGLEXE

Sag oşozol, namarai temdeg orožol baina. Gebeş, Xoriiin ba Jaruuniin aimaguudai maşiinnatraaktorna staancanuudta, nileed jixe plooşçadь jirexe žilei tarilgada xaxalagdaadyi xebene. Sentiaabriiin 10-da, traaktorna xydelmerinyydeinь plaan ede MTS-yydte (Xoriiin MTS-hee busadtanь) 50-şji proc. dyyrgegdeegyi baina. Maşiinna traaktorna paarknuudanь ende ton dutamagaar xereglegdene. Traaktornuudanь zarimdaa emderhen, zarimdaa goriuuça ba tohodolgiin materiaalnuudaar dutahan deerehee, xeden yder miil demil baina. Žişeelxede, Çisaaniin MTS iin traktoriist nyx. Krivaşeejevei traaktoranь yninei seberlegdeegyi, tereneinь çaastьnuud handarşahan baixa jym. Ene uşariiji, MTS-iin direekce, terenei № 1 brigaadiin brigadiir nyx. Badmacereenov medeže baibaşji haa, traaktoriiji xysedeer xereglexiin tula erid xemžeenyydiiji abdaggyi baina. Ylehen sag soo erximeer xydelmerilže, namarai ba 2-doxi riaadai paar xaxalalgiin plaanuudiiji hainşanartaigaar dyyrgexe ujalgataibdi.

D. Selengiinsk.

XILIIN SAANAHAA TELEGRAAMMANUUD

Francuuzska praviitelьstviin reorganizaaca

Paariiz, sentiaabriiin 14. (TASS). Gavaas aagenstviin medeesehenei johoor, francuuzska praviitelьstviin sostaavta doro dursagdahan xubilaltanuud bolhon baina: premьjeer miniistr Dalaadьje bolbol vojeenne ministeerstviin ba gadaada xeregyydei ministeerstviin xytelberiiiji bejeudee daaža abba. Blokaadiiji yngergelgiin ministeerstvo bii bolgogdobo, tereniiji xytelberilegşeer Pernoo tomilogdobo. Gadaada xeregyydei miniistr baihan Vonnee bolbol jystiiciin miniistreer tomilogdobo. Gegeeryylgiin miniistreer Delьboos (Zoona Zein orondo) tomilogdobo. Xudaldaanai floodoi miniistreer Rioo (Şapdeleenei orondo) batalagdaba, zebsegželgiin miniistreer (şine miniisteerstvo) Dootri tomilogdohon ba peensiiin miniistreer Booss batalagdahan baina.

Portfeeliiin ylehen miniisteerstvonuud xadaa urdada baihan miniistrnyydei xoorondo doro dursagdahan johoor xubaagdaba: Şotaan—miniistrnyydei soveedei tyryylegşiiji orologşo, Sarroo—dotoodo xeregyydei, Giila Şaambr—uhan seregei floodoi miniistr (Kapiinkiin orondo), Keei—gazartariaalangai, Mindeelь—koloonii n, Žanteen—xudaldaanai, Poolь Reinoo—finaansiin, Žiylьjeen—pooçto ba telegraafiin, Riyykar—elyyr xamagaalalgiin, Pomraee—ažalai, De Monzii—obşçeestvenne xydelmerinyydei.

Germaano-poolьsko dain tuxai reiter aagenstvo

Loondon, sentiaabriiin 14. Germaanska aviaaca xadaa Lьvoov ba Stanislaanskahaa rymiinske xilede, Sniatiiniada xyrter oşodog tymer zamai xažuugaarxi poolьsko kommynikaacanuudiiji sag yrgelžiin boombodolgoor tahalan abxiiji hedene geže Reiter aagenstvo medeesene. Xajagdahan buugai tobşonuudaar syme soxigdoşohon tymer zamai vagoonuud xargiin xažuugaar xaragdana. Lьvoov xadaa hyylei xojor yderei torşo soo agaarai ton xysetei boombodolgodo dairagdahan baina. Xynyydei ažahuugşa olon tooto gernyyd, faabriguud, tymer zamai magistraalь handargagdaba. Tereşelen, Sniatiinia boomboduulba, tende tymer zamai vokzaal handargagdaba. Germaanska samolioodu ud xadaa Liybliinei dyte şadar poojezdiiji boombodobo, tereen soonь poolьsko praviitelьstviin oficiaalьna tyleelegşe jababa geže Reiter medeesene.

Poolьsko praviitelьstvo xadaa soveed xilehee 30 miilь baihan, Baruun Ukraiinadaxi bagaşag gooroduudta jirebe geže „Deili telegraaf end Moorning poost" gazeed batalna. Poolьsko praviitelьstviin baihan gazarai niuusa baibaşji, germaanska samoliooduud bolbol poolьsko premьjeer miniistr Sloovii-Sklaadkoovski ba prezideent Mosьciickiin baidag gooroiiiji ton xyseteigeer boombodohon baina. (TASS).

FRAANKO-GERMAANSKA DAIN

Loondon, sentiaabriiin 15. (TASS). Ysegelder xaxad yderei xoino, francuuzska seregyyd bolbol Mozeeliiin raioondo Peepliide dyte şadar dobtolbo. Liyksembyyrgiin territoori deere baihan ažaglagşad xadaa, artilleriiiske beledxelei hyylde, francuuzska taankanuud baildaanda orobo geže xaraba. Germaanska poostnuud bolbol xažuu teeşee zailaxa baatai bolhon baigaa.

Terenei hyylde sapioorno çaastьnuud xadaa francuuzska dobtolgiiji zogsooxiin tula tymer zamai liiniiiji handargahan baina. Liyksembyyrgiin zasaguud bolbol, Liyksembyyrgiin urda talada baihan Şeengen pvyn'thee xynzoniiji evakyiirovelxiijinь zaxiraba.

Pariizdaxi ažaglagşadai hanalaar, francuuzska seregyydei uragşaa jabalga xadaa germaanska generaalьna ştaabai plaanuudiiji ebdebe geže Reiter damžuulna. Agaarai operaacanuudta haad uşaruuldag byrxeg ularilai baibaşji, francuucuud xadaa Saarbriykeeniin raioondo jabuulgajaa yrgelželyylne.

Germaanska aviaaciin jabuulganuud

Beerlin, sentiaabriiin 15. (TASS). Germaanska informacioonno biyroogoi medeesehenei johoor, sentiaabriiin 13-da germaanska aviaaca xadaa Bolkoviiske-Çeremxaa, Pyloovii-Liybliin, Koveelь—Liybliin—Lьvoov gehen tymer xargiinuudiiji boombodobo. Xargii gaar jabalga ebderebe. Koveel, Seedlec ba Lykoovdoxi vokzaalnuud handargagdaba.

Germaanska traansportna samolioodu ud xadaa Kaluuşin teeže oşožo jabahan germaanska bronetaankova çaastьnuudiiji zebsegželgeer ba amyniiceer xangahan baina.

Poolьsko aviaaciin ba zeniitne artilleeriiin jabuulganuud ton hula baina. Germaanska samolioo duud xadaa zarimyjedee oroidoo 400 meetr deegyyr jabaža boombodono, tiin edener xadaa poolьsko istrebiitelьnyydei esergyyselgetei dairaldaagyi.

Germaanska informacioonno biyroogoi medeesel

Beerlin, sentiaabriiin 15. Oiriin ydernyydte Danciig ba Zyyn Pryyssiiin xoorondo, tereşelen Zyyn Poryyssi ba Germaaniiin xoorondo tymer zamai xolboon şineer baiguulagdaxanь geže germaanska informacioonno biyroo Danciighaa medeesene. Tçeev—Viidgoş ba Viidgoş—Çneide—miylь gehen liininyyd deerexi tymer zamai xolbooji daxin şineer baiguulxiin tula xemžeenyyd abtaba.

(TASS).

Baruun froont deerexi vojeenne jabuulganuud tuxai germaanska medee

Beerlin, sentiaabriiin 15. Myneeder xeblegdehen germaanska aarmiiin verxoovno komaandovaniiin medeen soo, Saarbriykkeenei raioondo, baruun froont deere francuuzska artilleeriiin aktiivnostь temdeglegdene geže Transoceaan aagentstvo medeesene. Şveigde xehen (Pirmazeensiia urda tee baihan pograniiçna staanca) protiivnigoi dobtolgonь, germaanska artilleerieer soxigdobo. Germaanska territoori deere daisadai aviaaciin dobtolgo ene yjede xegdeegyi. (TASS).

Germaanska komaandovaniiin medeesel

Beerlin, sentiaabriiin 14. Transoceaan aagenstviin medeesehenei johoor, ysegelder germaanska aarmiiin verxoovno komaandovani bolbol medyylge toliilhon baina, tereen soonь iigeže xelegdene: „Hyylei yjede, poolьsko praviitelьstvo ba vojeenne komaandovani bolbol germaanska seregyydei uragşaa jabalgada esergyysexiiji, xamagaalagdaagyi baihan gooroduudai graždaanska xynzonhoo şangaar erelte xehen baina. Varşaaviin xynzon xadaa partizaanska dainda xabaadaxiiji, listoovkanuud, raadioperedaaçanuud ba busa zebsegyydeer uriaalagdana. Varşaava xadaa germaanska aviaacaar boomboduulba. Eneentei daşaramduulan xamagaalagdaagyi baihan gooroduud ba seloonuudiiji buudalgiin talaar, germaanska artileerieer ba agaarai xysenyydeer xegdehen ene hanuulga xadaa, tedeniiji, daisadta esergyyselgiin pyynk[…]nyyd bolgoxiiji xaraalaag[…] geže germaanska aarmiiin ve[…]xoovno komaandovani medyy[…]ne. Poolьsko praviitelьstvo,[…]riingee aradai intereesyydii[…] xarangyigeer ene priincipi[…] ebdehen baixadanь, germaa[…]ska seregyydxadaa iime goor[…]duuddaxi esergyyselgiiji sox[…]xiin tula, eehediingee zaxiral[…]tada baihan byxil zebsegyydii[…] eneenhee xoişodoo xereglex[…] baina. Germaanska aviaaca x[…]daa xynde artilleeritei xaml[…] jabaža, ede gooroduudai xy[…]zondo, tedenei esergyyselgii[…] yreželgyi baihiiji, şadaa ha[…] bogonixon bolzor soo gaixuu[…]xiin tula vojeenne operaaca[…]nuudiiji uridşalan jabuulža ba[…]na. Eneenei byxil xariuusa[…]ganь, poolьsko praviitelьstvod[…] ba terenei şadabarigyi ba eed[…]gyi vojeenne xytelberilegşed[…] aşagdaxa baina". (TASS[…]

Aanglo-francuuzska verxoovno vojeenne soveedei zasedaani

Loondon, sentiaabriiin 13. Ysegelder, francuuzska territoori deere verxoovno vojeenne soveedei zasedaani bolbo geže informaaciin miniisteerstvo medeesene. Çemberleen, koordinaaciin ba oborooniin miniistr loord Çetfiild, Dalaadьje ba Gameleen gegşed jirebe. Zasedaaniiin zorilgonь—myneenei sityaaca ba jireedyin ton dyt[…] xemžeenyydiiji zybşen xelsel[…] tuşaa hanalnuudaa helgelg[…]

Reiterei medeesehenei joho[…] Çemberleen ba Çetfiild bolb[…] Fraancada samolioodoor niide[…] jirehen ba tere samolioodoor[…] busahan baina geže tuxailagd[…]na.

(TASS[…]

Poolьsko froontdoxi baidal tuxai amerikaanska aagenstvo

Nьiu-Ioork, sentiaabriiin 15. (TASS). Poolьsko seregyyd xadaa zyyn teeşee suxarina geže Assoşieited preess aagenstvo medeesene. Germaanska seregyyd bolbol Vişkyyv, Denbliin, Krasviikede ba Lьvoovoi baruun raioondo poolьsko froontiiji symeren orobo geže Lьvoovhoo jirehen bogonixon medeeselnyyd gerşelene.

Lьvoov xadaa germaanska samolioodu udaar negete bişe boomboduulba. Vodoprovood handargagdanxai. Xaxad milloonno xynzon xadaa gar nasoosuudai tuhalamžaar, uhaar xangagdadag baina. Goorodoi olon gazarnuudta, tyimernyyd bolbo, germaanska samolioo duudaar tymer zamai liininyyd boombodogdoo. Rymiini teeşe oşožo jabahan olon tooto terjelegşed bolbol vojeenne şirelgenyydte haad uşaruulna.

Buxareesthee Jynaited preess aagenstviin meseesenei johoor, sentiaabriiin 12-to, byxeli yderei torşo soo Lьvoov xadaa boomboduulhan baina. Goorodtoi xolboon taharagdaba Lьvoovto, germaanska seregyyd dobtolgojoo exilxenь geže tuxailagdana. Goorod xadaa agaarai sag yrgelžiin trevoogiin baidalda baina. Sentiaabriiin 11 boltor Lьvoovto, zeniitne artilleeri oroidoo ygei şaxuu baigaa.

Zarim poliaaguud xadaa jixeer xeereldebeş, baga ažall[…]na gaže eehediingee xytelbe[…]legşediiji, zemelene gehiiji As[…]soşieited prees temdeglene.

Boroo orožo exilxe yje o[…]tobo, tiixede germaanska dob[…]tolgo zogsoogdoxo geže po[…]liaaguud naidana, zygeer, vo[…]jeenne şinželegşed xada[…] poolьsko aarmiiji xangalgi[…] sisteemenь yderhee yder[…] muudaža baihan uşa[…]haan[…] eneende bagaar naidana. Ge[…]maanska samoliooduud xada[…] traansportiin xydelmeriiji […]yderei yjede xene.

Poolьşodoxi angliiiska b[…] francuuzska miissinyyd bolb[…] nege gazarhaa nygee gazar[…] taharaltagyigeer nyyne. Ge[…]maanska razveedke xadaa tede[…]nei baihan gazariiji todorxoi[…]dog ba tedenei şine gazar[…] jirehenei tee xoinoxono agaa[…]haa buudaža exildeg baina.

„Mateen" gazeedei medeesel

Pariiz, sentiaabriiin 14. Ger[…]maanida, yder byxen sereg[…] poojezdnuud ba eşeloonu[…] bolbol soldaaduudtaigaar, b[…]ruun xilede oşono geže „[…]teen" gazeed medeesene.

(TASS[…]

Xitaddaxi vojeenne jabuu[…]ganuud

(Çynciin ba şanxaih[…] TASS-iin korrespondeentny[…]dei medeesehenei johoor).

URDA XITADTA

Kantoonoi zyyn-xoino b[…] xoiguuranь xatuu şanga ba[…] daanuud bolno. Sentiaabri[…] 12-to, xitadai seregyyd bolb[…] dobtolgojoo urda zyg teeşe j[…] buulna. Xitaduud xadaa Ka[…]toonoi zyyn-xoino baihan [ş…] xala pyynkt—Dyngyaanь [b…] Cynxyaaji ezelbe, japooncu[…] tende xeden hariin torşo so[…] bairalhan jym.

Svatoygei xoino baih[…] Çaoçzoy, xitadai çaastьnuud[…] daxin şineer ezelegdebe.

XOITO XITADTA

Şanьsii proviincadaxi fro[…]tiin položeeni tuxai medeeny[…] abtaagyi.

Xožomdohon medeenyy[…] johoor, aavgustiin 27-do, X[…]taduud bolbol japooncuu[…] svoodno otriaadiiji ba Xen[…]niiin proviincodo, Sinьşiaa[…] xoito talada baihan Xyeis[…]niiin raioondo xydelže baiha[…] 500 xyn tootoi marioneto[…] praviitelьstviin seregyydiiji [x…] rieelhen baina. Gurban yde[…] baildaanai hyylde, otriaad [b…] tasoxigdohon baigaa.

Centraalьna xitaddaxi fro[…] deere xubilalta boloogyi.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 3-44 отв. секретаря 3-23 Сельхозотдел — 7-55 отдел кадров — 9-07.

Типография Наркомместпрома БМАССР. Бурглавлит № 1707